

■ جواد محرمی

رابطه سیاست با سینما موضوعی است که بخش دوم گفت‌وگو با مجید شاه‌حسینی نویسنده، استاد دانشگاه و پژوهشگر سینمایی به آن اختصاص دارد. وی معتقد است در هیچ جای دنیا به اندازه ایران، سینماگران به سیاست علاقه نشان نداده‌اند و در هیچ جای جهان هم تا این اندازه زُست سفارش نگرفتن از سیاست گرفته نشده‌است. ■ ■ ■

به نظر می‌رسد رفتار انقلاب اسلامی با سینماگران بر خلاف آنچه تصور می‌شود رفتار مهربانانه‌ای بوده‌است، اغلب افرادی که پیش از انقلاب فعال بودند پس از انقلاب هم فعالیت کر دند، البته نمونه‌های معدودی هم داریم که کنار گذاشته شدند و اصلاً مجال کار پیدا نکردند و این اتفاق هم مشکوک است. ولی در کل نگاه مهربانانه‌ای به سینماگران وجود داشت.

سینما چند سال اول انقلاب شاید همان یکی دو سال اول قدری نگران بود؛ نمی‌دانست که انقلاب قرار است با سینما چه بکند. آیا سینما هم قرار است در زمره مکاسب محرمه تعطیل بشود؟ یا نظام جمهوری اسلامی ایران سینما را با تعریف خود می‌شناسد، قبول دارد و به آن مجال و عرصه کار می‌دهد. اتفاق دوم رقم خورد، ولی خیلی زود کسانی در سینما فهمیدند که عجالتاً انقلاب یا اینطور بگویم مدیران وقت دولت در آن یکی دو سال اول مطالبه جدی‌ای از سینما معطوف به نیازهای انقلاب ندارد؛ جالب است که سینما حتی مورد تصفیه انقلابی واقع نشد، شاید خیلی کسانی بگویند نه شده، ما خبر داریم؛ اشتباه می‌کنند؛ تصفیه انقلابی که می‌گویم به چه می‌گویم؟ اینکه افرادی از جنبش انقلاب بیایند و سینما را بر اساس معیارهای انقلابی ارزش گذاری کنند و به افرادی اجازه فعالیت بدهند و به افرادی بگویند خسته نباشید هرچه ساختید کافیست. این توسط انقلاب اتفاق نیفتاده بلکه توسط خود سینما رقم خورده‌است؛ یعنی کمیته تصفیه سینما توسط خود سینماگران شکل گرفت و این قابل اثبات است و نمی‌خواهیم از اسامی نام ببریم؛ ولی بودند افرادی از همین بدنه سینما علی قدر مراتبهم که به عنوان مدیران جدید سینمایی در واقع لباس مدیریت پوشیدند و وظیفه پاکسازی سینما را بر عهده گرفتند؛ اگر افراطی صورت گرفته یا تفریطی قاعدتاً توسط همین افراد است.

یعنی انقلابیون نقشی نداشتند؟

نه انقلابیون وقت ضرور و به عرصه سینما هم تعریف موازین انقلاب اسلامی ایران را نداشتند؛ اگر معتقدند در آن دهه اول و مثلاً در وزارت ارشاد وقت، با بعضی هاد اخلاقی‌هایی صورت گرفته، اموال برخی‌ها را مصادره کرده‌اند، داخل شرکت‌های خصوصی ریختند و فیلم‌های بخش خصوصی را برداشتند، احصای‌های خاص سینمایی و تجاری برای گروه خاصی قابل شده‌اند، منتقاً این به انقلاب بر نمی‌گردد و افرادی از بدنه همین سینما به مدیریت مبادله شدند و این رفتارها توسط آنها صورت گرفته‌است که قابل اثبات است؛ این افراد قبل از انقلاب فیلم ساخته بودند و شرکت فیلمسازی داشتند.

اما محسن مخملباف که پیش از انقلاب سینماگر نبود.

من نمی‌خواهم از کسی نام ببرم. مخملباف کسی نبود، مدیر نبود. من دارم از مدیران صحبت می‌کنم؛ مدیرانی که نسل اولیه را در ارشاد وقت تشکیل می‌دهند و طولانی‌ترین دوره مدیریتی در سینمای ایران دارند. فیلمسازان قبل انقلاب؛ شرکت داشتند، پس از انقلاب هم آمدند و به هر دلیلی گفتند به ما اعتماد کنید و مدیریت را آنها عهده‌دار بودند، هر اتفاقی کفایتی در رفتارها شده یا جایی تساهلی صورت گرفته‌ا است؛ همان سینمایی‌ها صورت گرفته‌است. افراط و تفریط همیشه با هم قاعدتاً توسط این افراد است، نسل انقلاب این‌جا محقق‌دند، گرم که آن افراد بگویند نه ما هم بودیم نسل انقلاب ماییم، رفتارشان می‌گوید که اینگونه نبوده‌اند؛ اینها سینماگرانی بودند که پس از انقلاب گفتند ما انقلابی هستیم. آمدند مثلاً ضدانقلاب‌ها را از سینما بیرون بریزند، خیلی هم با زست فعالیت آمدند. یعنی نظام جمهوری اسلامی هیچ‌وقت فرصت نداشت که بگوید مدیر تراز خود را تربیت کند و پس از آن مدیرانی را در مناصب مدیریتی بگمارد و محصول کار آن مدیران را الان شاهد باشیم؛ پس ۱۰ سال سینما ترش کاملاً ریخته بود یعنی می‌دانست همیشه راه‌های از جنس سینما به مدیریت گذاشته می‌شوند و آنها هستند که تصمیم‌جدی را می‌گیرند.

امروز وضعیت مدیریت در سینما را چه شکلی می‌بینید؟

امروز هم در سینما چنین مدیرانی مطلوبند؛ آدم‌هایی را که خوششان در شرکت فیلمسازی داشته باشد، صدا کنند چند صباخی بر همکاران خود مدیریت کنند دوباره به شرکت فعالیت را برای انقلاب اسلامی تعریف می‌کنند؛ یعنی نیست ضمن اینکه سینما در واقع به دلیل شأن رسانه‌ای که دارد می‌تواند باوقو سیاسی‌ترین هنر هم باشد، اصحاب سینما یاد گرفته‌اند در وقت‌های مناسب با پوسته‌ها به لابی‌های سیاسی بر نفوذ خود بیفزایند و بخشی از دستگاه تبلیغاتی سیاستمداران باشند؛ که این به طور مشخص از نیمه دهه ۷۰ در کشور ما اتفاق افتاد و سینما جزوی از مکلیسم قدرت شد؛ وقتی سینماگران شروع کردند به ساختن تیزرهای انتخاباتی دیگر نمی‌توانستند خیلی تأکید کنند که ما مصنفیم؛ کدام یک از مصنفو موجود به اندازه سینما با سیاست پیوند خورده‌است؟ جز این است که سینما شأنی رسانه‌ای دارد؟ و این شأن رسانه‌ای را خوب می‌شناسد و در مواقع مقتضی می‌آید و از این شأن سیاسی نهایت استفاده را می‌کند. بعد حالا وقتی از او می‌خواهند در راستای منافع ملی حرفی را بزند می‌گوید من کار سیاسی نمی‌کنم و من مصنف؛ اینکه نمی‌شود؛ وقتی که به نفع توست به سیاست ورود می‌کنی اینجا رسانه‌ای، وقتی که قرار است در راستای اهداف نظام از او مطالبه‌ای بکنند این جا صنفی و سفارشی‌ساز نیستی و هر کاری را که در راستای منافع ملی قرار شد ساخته بشود با انگ سفارشی بودن همین از او میدان به در کنیم.

اگر کسانی هستند که مخالف پروژ‌های بزرگ ملی منطبق با منافع ملی در سینما هستند، به چه دلیل مخالفت می‌کنند؟

خیلی احت کارهایی که در راستای اهداف کلان نظام است

فرهنگ‌و هنر

سرویس فرهنگی ۸۸۴۹۸۴۶۶

سینماگران

گفت‌وگو با دکتر مجید شاه‌حسینی، نویسنده و پژوهشگر سینما (بخش پایانی)

کمیته تصفیه را در سینما خود سینماگران تشکیل دادند

کجای دنیا مهم‌ترین فیلمسازانش برای سیاستمداران فیلم انتخاباتی ساخته‌اند!؟

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷

کمیته تصفیه انقلاب اسلامی ایران در ۱۳۵۷